

HRVATSKI SABOR

Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija

**IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO -
OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2023. GODINU**

- SAŽETAK -

Zagreb, siječanj 2024.

SADRŽAJ

DIO PRVI

UVODNE NAPOMENE	3
-----------------	---

DIO DRUGI

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO - OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2023. GODINU	-
---	---

1. STATISTIČKI PODACI	4
2. ZAHTJEVI GRAĐANA	4
3. OSTALE AKTIVNOSTI VIJEĆA	5

DIO PRVI

UVODNE NAPOMENE

Vijeće za građanski nadzor sigurnosno - obavještajnih agencija (dalje u tekstu: Vijeće) uspostavljeno je Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 79/06., 105/06. – ispravak, u daljnjem tekstu: Zakon). Sastav, djelokrug i način rada Vijeća uređeni su člancima 110. do 114. Zakona.

Sukladno članku 111. stavku 1. Zakona, Vijeće prati zakonitost rada sigurnosno - obavještajnih agencija te prati i nadzire primjenu mjera tajnog prikupljanja podataka kojima se ograničavaju ustavna ljudska prava i temeljne slobode. Saznanja prikupljena obavljanjem ovih poslova Vijeće je dužno dostaviti u formi obavijesti Vijeću za nacionalnu sigurnost, predsjedniku Hrvatskoga sabora, predsjedniku Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost (dalje u tekstu: Odbor) te ravnateljima sigurnosno - obavještajnih agencija. Pored navedenog, Vijeće obavještava javnost o načinu podnošenja zahtjeva iz članka 112. Zakona.

U skladu s člankom 112. Zakona, Vijeće provodi svoje ovlasti na temelju programa koji donosi Odbor odnosno na temelju zahtjeva građana, državnih tijela i pravnih osoba o zamijećenim nezakonitim postupcima ili nepravilnostima u radu sigurnosno - obavještajnih agencija, osobito u slučajevima kršenja Ustavom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Člankom 110. stavkom 5. Zakona propisano je da predsjednik i članovi Vijeća za zakonitost svog rada odgovaraju Hrvatskome saboru, a nadzor nad Vijećem provodi Odbor. Sukladno članku 7. stavku 1. Odluke o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija („Narodne novine“, broj 46/07., dalje u tekstu: Odluka o Vijeću), Vijeće djeluje pri Odboru, no u svome je radu samostalno.

Odredbe Zakona i Odluke o Vijeću kojima se uređuje način rada Vijeća detaljno su razrađene u Poslovniku o radu Vijeća za građanski nadzor sigurnosno - obavještajnih agencija (dalje u tekstu: Poslovnik), a koji Vijeće donosi nakon pribavljanja mišljenja Odbora (članak 11. Odluke o Vijeću). Poslovnik je posljednji puta izmijenjen u veljači 2021. godine, a pročišćeni tekst Poslovnika objavljen je na mrežnim stranicama Hrvatskoga sabora, kao i ostali podaci o radu Vijeća.

Na temelju članka 113. stavka 4. Zakona i članka 7. stavka 4. Odluke o Vijeću te članka 4. stavka 8. Poslovnika, tekst Izvješća o radu Vijeća usvojen je na 19. sjednici Vijeća, održanoj 16. siječnja 2024.

Izvješće za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. podnosi se predsjedniku Hrvatskoga sabora i Odboru, a u skladu s odredbom članka 9. Pravilnika o kriterijima za klasifikaciju podataka Hrvatskoga sabora označeno je stupnjem tajnosti „TAJNO“.

Ovaj akt predstavlja sažetak teksta Izvješća o radu Vijeća za 2023. godinu, iz kojeg su izostavljeni osobni podaci podnositelja zahtjeva iz članka 112. Zakona te opis postupanja Vijeća i rezultati nadzora u svakom pojedinom predmetu, budući da su konkretni podaci označeni stupnjem tajnosti.

Izrazi u skraćenom Izvješću koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod, neovisno o načinu na koji su uporabljeni.

DIO DRUGI

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO - OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2023. GODINU

1. STATISTIČKI PODACI

Tijekom 2023. godine Vijeće je održalo ukupno **12 (dvanaest)** sjednica na kojima su razmatrani zahtjevi građana iz članka 112. Zakona (dalje u tekstu: zahtjevi) te druga pitanja iz nadležnosti Vijeća.

U izvještajnom razdoblju Vijeće je u radu imalo ukupno **11 (jedanaest)** zahtjeva, od kojih je **9 (devet)** zahtjeva zaprimljeno u 2023. godini, a **2 (dva)** zahtjeva zaprimljeno je 2022. godine. Vijeće je u 2023. godini dovršilo postupanje povodom svih **11 (jedanaest)** zahtjeva.

U izvještajnom razdoblju, Vijeće je osnovalo **6 (šest)** radnih skupina, a radne skupine su održale **16 (šesnaest)** sastanaka.

Tijekom 2023. godine, Vijeće je povodom **8 (osam)** zahtjeva provelo neposredan nadzor nad radom sigurnosno -obavještajnih agencija. U **6 (šest)** predmeta nadzor je proveden isključivo nad radom SOA-e, u **1 (jednom)** predmetu proveden je nadzor nad postupanjem VSOA-e, dok su u **1 (jednom)** predmetu nadzorom obuhvaćene obje agencije.

2. ZAHTJEVI GRAĐANA

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023., Vijeće je postupalo povodom **11 (jedanaest)** zahtjeva građana koji se prema sadržaju zahtjeva mogu razvrstati u 3 kategorije:

- **7 (sedam)** zahtjeva odnosi se na sumnju u moguće nezakonitosti ili nepravilnosti prilikom poduzimanja mjera tajnog prikupljanja podataka iz članka 33. Zakona ili drugih radnji sigurnosno - obavještajnih agencija,
- **1 (jedan)** zahtjev odnosi se na sumnju u moguće nezakonitosti ili nepravilnosti u postupanju agencija prilikom provedbe sigurnosne provjere nad fizičkom osobom, a

- **3 (tri)** zahtjeva se uopće ne odnose na postupanje sigurnosno - obavještajnih agencija ili se odnose na one aktivnosti agencija koje Vijeće nije ovlašteno nadzirati, stoga se Vijeće povodom istih oglasilo nenadležnim.

Od ukupno **8 (osam)** zahtjeva povodom kojih je proveden neposredan nadzor nad radom sigurnosno - obavještajnih agencija, primjena mjera tajnog prikupljanja podataka iz članka 33. Zakona utvrđena je u **2 (dva)** predmeta, prema troje građana.

Prilikom provedbe nadzora nad radom sigurnosno - obavještajnih agencija, Vijeće je obavljalo uvid u evidencije, izvješća i druge dokumente sigurnosno - obavještajnih agencija te provodilo razgovore sa službenim osobama sigurnosno - obavještajnih agencija, sukladno članku 111. stavku 2. Zakona.

Vijeće u izvještajnom razdoblju **nije utvrdilo nezakonitosti ili nepravilnosti u radu sigurnosno - obavještajnih agencija**, niti su ostvarene okolnosti predviđene člankom 9. Odluke o Vijeću. Naime, člankom 9. Odluke o Vijeću propisana je obveza predsjednika Vijeća da, ako se utvrdi opravdana sumnja da je došlo do bezrazložnog kršenja Ustavom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda ili do prekoračenja zakonskih ovlasti od strane neke sigurnosno-obavještajne agencije, o tome odmah izvijesti predsjednika Odbora. Ista obveza predsjednika Vijeća propisana je i u slučaju kada je Vijeću onemogućen uvid u materijale sigurnosno - obavještajnih agencija.

3. OSTALE AKTIVNOSTI VIJEĆA

Vijeće je na 15. sjednici, održanoj 13. rujna 2023. usvojilo *Izvješće o radu Vijeća za građanski nadzor sigurnosno - obavještajnih agencija za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.* te ga, sukladno članku 113. stavku 4. Zakona, aktom od 13. rujna 2022. uputilo predsjedniku Hrvatskoga sabora i Odboru.